

Motion från Conny Fogelström och Johnny Nadérus (S) ”Stockholms Läns Landsting behöver ta fram ett idrottspolitiskt program”

Sedan många år avsätter Kulturnämnden inom Stockholms läns landsting årligen omkring 25 miljoner kronor i syfte att stödja de regionala idrottsförbunden som finns inom länets geografiska gränser. Till stora delar sker detta genom etablerade samarbeten med Stockholms Idrottsförbund och Friluftsförbundet.

Men frågan är om detta är tillräckligt i ett samhälle som är under ständig förändring? Är det tillräckligt ambitiöst att bara passivt betala ut ekonomiska anslag utan att SLL självt har en uppfattning om vad landstingets stöd bör finansiera? Borde inte den allmänna synen på god folkhälsa bland medborgarna – och de nationella målen i propositionen (2007/08:110), ”En förnyad folkhälsopolitik” – vara mer vägledande än det är idag när landstingets stöd betalas ut? Vi tycker det!

I likhet med många andra ansvarsområden inom SLL borde någon form av program arbetas fram. Ett idrottspolitiskt program med det tydliga syftet att göra kopplingen mellan fysisk aktivitet, idrott och hälsa tydligare än idag. Här bör det bl.a. framgå hur samverkan mellan idrottsrörelsen och landstinget kan grundas på en gemensam syn på folkhälsa och med ett övergripande mål om att samarbetet ska bidra till ökad jämlikhet i hälsa genom att stärka stockholmarnas möjligheter att behålla eller förbättra sin hälsa och sitt välbefinnande.

Den egna hälsan beror förstås på ett samspel mellan många olika faktorer. Några kan vi själva påverka, andra ligger utanför den egna kontrollen. Allt från social och fysisk miljö, privatekonomi, kultur, fritid samt sådant som genetiskt arv, kön och ålder, påverkar vår livsstil och våra handlingar. Att kunna påverka sin tillvaro, och känna att man har inflytande i vardagen, har visat sig vara avgörande för den egna hälsan.

Det finns stora skillnader i hälsa mellan kvinnor och män, mellan personer från olika kulturer och mellan olika ålders- och socialgrupper. Att hälsan är ojämnt fördelad är ett av vår tids största folkhälsoproblem. Vår tanke är därför att ett idrottspolitiskt handlingsprogram skulle kunna vara ett stöd, och en policy, så att den idrott som landstinget stöder ekonomiskt, också bedrivs på ett sådant sätt att den utvecklar individerna positivt såväl fysiskt, psykiskt som socialt och kulturellt.

Målgruppen för programmet ska givetvis vara hela länets befolkning oavsett idrottsintresse. Ett viktigt mål bör därför vara att väcka intresse för, och lust till, att

vara fysiskt aktiv hos dem som idag är inaktiva. Insatserna bör riktas till alla åldersgrupper, men särskilt till barn och ungdomar. Flickors och pojkars intressen och behov ska beaktas och tillfredställas i lika hög grad. En annan viktig målgrupp är förstås de yrkesgrupper, institutioner, föreningar och organisationer som arbetar med idrott, motion och friluftsliv eller andra sammanhang där det passar att gå ut med idrottens budskap.

Stockholms Idrottsförbund – som är en regional organisation inom Riksidrottsförbundet – har till uppgift att på olika sätt arbeta genom idrottsrörelsen och dess i huvudsak ideella ledare i specialförbund och föreningar. Här rymms inte mindre än 3 400 olika idrottsföreningar. Förbundet ska skapa bästa möjliga förutsättningar för idrotten inom regionen. Man ska verka för bra anläggningar och andra idrottsmiljöer, man ska inspirera barn och ungdomar och man ska verka för ett attraktivt ledarskap inom idrotten. Därför har Stockholms Idrottsförbund förstås en avgörande roll som förmedlare av den här formen av program, och är därför en naturlig samarbetspartner i framtagandet av det idrottspolitiska programmet.

Stockholms Läns Landsting har rimligen ett grundläggande intresse av god folkhälsa, och borde därför även ha ett naturligt intresse av hur idrotten kan utvecklas och förbättras. Idrott är viktig när den utövas inom ramen för landets största folkrörelse, men också när den utövas utanför föreningarna – spontant som friskvård eller som friluftsliv. Idrottens aktiviteter ger, när den fungerar som det är tänkt, stora samhällsvinster. Och då inte enbart socialt och folkhälsomässigt, utan även ekonomiskt och miljömässigt.

Svensk idrottsrörelse har en fantastisk bredd, både i ett svenskt och i ett internationellt perspektiv. Så många som 8 av 10 medborgare deltar, eller har under sin uppväxt deltagit, i föreningsidrottens verksamheter. Lägg därtill skolans idrottsförbund, läroplanens skollektioner i idrott och hälsa, olika miljöer för spontanidrott samt det kommersiella utbudet för individuellt utövande, så förstås vi idrottens totala betydelse för vårt samhälle.

Men under senare år har en hel del avvarter inom barn- och ungdomsidrotten synliggjorts i media. Elitsatsningar inleds redan i mycket tidiga åldrar. Det är inte ovanligt att selekteringar av barn sker redan i 9-10 årsåldern. Barn som utvecklas lite senare i livet får inte vara med och spela matcher och de så kallade ”barnstjärnorna” bränns ut innan de ens uppnått junioråldern. För många barn är det i praktiken omöjligt att utöva olika aktiviteter då de från 11-årsåldern förväntas ”delta i ishockeyn” året runt, och inte splittra upp sig på andra idrotter.

Ett annat trist exempel är det faktum att storklubbar låter sina ledare åka runt och scanna av småklubbarnas talanger när dessa bara är 6 år gamla. För detta uppdrag

betalas ofta svarta pengar och sedan pratar man med barnens pappor om vikten av att barnet bör börja i storklubbens fotbollsskola från årskurs 4 och om man sedan utvecklas ”på rätt sätt” ska man byta klubb från 9 års ålder.

Listan kan göras ännu längre men då organiserad föreningsidrott oftast bedrivs utan någon samhällsinstitution som huvudman är det i praktiken inte så mycket vi politiskt förtroendevalda kan göra åt problemen.

Utom på ett område! Då Stockholms Läns Landsting är en av stockholmsidrottens viktigaste finansiärer, så anser vi att SLL också behöver ha ett stort inflytande över hur detta ekonomiska stöd används i verksamheterna. ”Money talks!”

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi att landstingsfullmäktige beslutar;

att uppdra till landstingsstyrelsen, eller den de delegerar uppdraget till, att utarbeta ett idrottspolitiskt handlingsprogram för Stockholms Läns Landsting,

att detta programarbete sker i samverkan med Stockholms Idrottsförbund och Friluftsförbundet i stockholmsregionen, samt.

att överväga om det inte kan finnas anledning att inrätta en särskild idrotts- och fritidsnämnd inom SLL, med den tydliga uppgiften att framgent dels fördela landstingets ekonomiska stöd till idrotten, dels följa upp att det nya idrottspolitiska programmet också efterlevs.

Stockholm den 14 mars 2013

Conny Fogelström (S)

Johnny Nadérus (S)